

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1

Torek, 5. junij 2018 / 90 minut (60 + 30)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

L

Konceptni list

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Oltarji od antike do renesanse**

1.1. Opredelite umetnostnozgodovinska obdobja, v katerih so nastala umetniška dela na slikah od 1.1 do 1.4.

Slika 1.1: _____

Slika 1.2: _____

Slika 1.3: _____

Slika 1.4: _____

(4 točke)

1.2. Komu sta bila posvečena oltarja na slikah 1.1 in 1.2? Obkrožite črki pred pravilnima odgovoroma.

- A Afroditi.
- B Pozejdonu.
- C Zevsu.
- D Cesarju Avgustu.
- E Aleksandru Velikemu.

(2)

Katera mitološka zgodba je upodobljena na delu na sliki 1.1? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A Kentavromahija.
- B Gigantomahija.
- C Amazonomahija.

(1)
(3 točke)

1.3. V čem se glede na tehniko in obliko razlikujeta oltarja na slikah 1.2 in 1.3? Zapišite dve podobnosti ali razliki.

(2 točki)

1.4. Poimenujte vrsto oltarja na sliki 1.3.

_____ (1)

Navedite dve značilnosti oltarjev te vrste.

Značilnosti: _____

(2)
(3 točke)

1.5. Poimenujte avtorja in umetniško delo na sliki 1.4.

Ime avtorja: _____

Naslov: _____

(1)

Predstavite dve oblikovni ali tehnični značilnosti ustvarjanja tega umetnika.

Značilnosti: _____

(2)
(3 točke)

2. naloga: Profana arhitektura v starem veku

2.1. Kateri tip bivanjske arhitekture predstavljajo slike 2.1, 2.2 in 2.2a ter 2.4 in 2.4a?

_____ (1 točka)

2.2. Opredelite umetnostnozgodovinska obdobja, v katerih so nastale zgradbe na slikah od 2.1 do 2.4a.

Slika 2.1: _____

Slika 2.2: _____

Slika 2.3: _____

Slika 2.4: _____ (4 točke)

2.3. Primerjajte arhitekturo na sliki 2.1 s tisto na slikah 2.2 in 2.2a.

Zapišite tri vsebinske ali oblikovne podobnosti ali razlike med njima.

_____ (3 točke)

2.4. Poimenujte arhitekturo na sliki 2.3 in predstavite njen namen.

Poimenovanje arhitekture: _____ (1)

Namen: _____
_____ (1)

Opišite tloris na sliki 2.3 in njegov pomen za razvoj poznejše arhitekture.

Opis tlorisa: _____

(1)

Pomen: _____

(1)
(4 točke)

2.5. Poimenujte zgradbo na sliki 2.4 in njeno nahajališče.

(1)

Na kaj spominja rekonstrukcija te stavbe na sliki 2.4a? Utemeljite odgovor.

(1)

Utemeljitev: _____

(1)
(3 točke)

3. naloga: Starokrščanska umetnost

3.1. Oglejte si delo na sliki 3.1.

Poimenujte prostore, kjer so nastajale prve starokrščanske poslikave, in zapišite ime mesta, kjer je takih prostorov ohranjenih največ.

Ime prostorov: _____

Ime mesta: _____

(2)

Poimenujte osrednji motiv na slikah 3.1 oz. 3.1a, ga opišite in razložite v kontekstu krščanske ikonografije.

Ime motiva: _____

Opis: _____

Razlaga: _____

(3)

Katero tehniko je slikar uporabil pri slikanju? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A Tempero na les.
- B Fresko.
- C Olje na platno.
- D Enkavstiko.
- E Mozaik.

(1)

(6 točk)

3.2. V katerem stoletju sta nastali deli na slikah 3.2 in 3.3 ter 3.3a?

(1)

Katerega leta je Konstantin Veliki razglasil krščanstvo za eno izmed uradnih ver?

(1)

(2 točki)

3.3. Pozorno si oglejte delo na slikah 3.3 in 3.3a. Navedite tip stavbe.

Tip stavbe: _____ (1)

Kateremu svetniku je bila cerkev posvečena in v katerem mestu je stala?

(1)
(2 točki)

3.4. Poimenujte arhitekturne člene stavbe, označene na tlorisu na sliki 3.3a.

(5 točk)

4. naloga: Primerjava romanike in gotike

4.1. Pozorno si oglejte tlorisa na slikah 4.1b in 4.2b.

Zapišite dve skupni značilnosti obeh tlorisov.

(2)

Primerjajte tlorisa in ugotovite, v čem se razlikujeta. Navedite dve razliki.

(2)
(4 točke)

4.2. Prezbitერიji sakralnih stavb se v obeh obdobjih zaključujejo različno.

S pomočjo slik 4.3 in 4.4 navedite obliki tega zaključka.

Slika 4.3: _____

Slika 4.4: _____

(2 točki)

4.3. Časovna razlika nastanka umetniških del na slikah 4.5 in 4.6 ni velika, vendar sodita deli v različni umetnostni obdobji.

Opreделите dve oblikovni značilnosti, po katerih se delo na sliki 4.6 razlikuje od dela na sliki 4.5.

(2 točki)

4.4. Oglejte si slike 4.7 in 4.8.

Na obeh je predstavljen motiv Križanega, a upodobitvi se vsebinsko razlikujeta.

Za vsako upodobitev navedite natančnejše poimenovanje ikonografskega motiva in ga razložite.

Slika 4.7: _____

(2)

Slika 4.8: _____

(2)
(4 točke)

4.5. Primerjajte podobe na slikah 4.5 do 4.8.

Pojasnite, kako se vsebinsko spremenijo nabožne podobe v gotiki v primerjavi s prejšnjim obdobjem.

(1 točka)

4.6. Iz vsakega obdobja imenujte po eno umetniško delo (pri arhitekturi tudi kraj) iz današnjega slovenskega prostora. Lahko si pomagata z barvno prilogo.

Romanika: _____
Gotika: _____
(2 točki)

5. naloga: Visoka renesansa

5.1. Na slikah od 5.1 do 5.6 vidimo umetniška dela, ki so nastala v visoki renesansi.

Imenujte tri umetnike tega umetnostnega obdobja. Pomagajte si z barvno prilogo.

(3 točke)

5.2. Arhitekt stavbe na slikah 5.1 in 5.1a ter tlorisa na sliki 5.2 se je zgledoval po antiki.

Navedite tri stavbne elemente, ki jih je uporabil.

(3 točke)

5.3. Napišite ime in kraj arhitekture, ki jo krasi mogočna kupola na slikah 5.3 in 5.3a.

(1 točka)

5.4. Kiparski deli na slikah 5.4 in 5.5 je umetnik ustvaril kot del nagrobnika.

Poimenujte naročnika tega nagrobnika in kiparski deli.

Ime naročnika: _____ (1)

Kiparski deli: _____ (1)
(2 točki)

5.5. S tremi navedbami razložite oblikovne značilnosti kipov na slikah 5.4 in 5.5.

(3 točky)

5.6. Umetnini na slikah 5.6 in 5.7 predstavljata dva religiozna motiva.

Poimenujte oba motiva in enega podrobneje razložite.

Motiv 5.6: _____ (1)

Motiv 5.7: _____ (1)

Razlaga: _____

(1)
(3 točke)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na slikah 6.1, 6.1a in 6.1b in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na slikah 6.1, 6.1a in 6.1b s tistim na slikah 6.2 in 6.2a glede na obliko, namen, vplive na njegov nastanek in vpliv na kasnejši razvoj arhitekture. Poudarite podobnosti in/ali razlike.
(8 točk)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1 in 7.1a in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na slikah 7.1 in 7.1a s tistim na sliki 7.2 glede na obliko. Bodite pozorni na oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora, kompozicijo, barvo in velikost. Poudarite podobnosti in/ali razlike.
(8 točk)
 5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike.
(8 točk)
 5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

[illegible]

[illegible]

L

Slika 1.1: <http://employees.oneonta.edu/farberas/arth/Images/109images/>. Pridobljeno: 30. 1. 2017.

Slika 1.2: <http://www.ancient.eu/uploads/images/2110.jpg?v=1431030943>. Pridobljeno: 13. 5. 2016.

Slika 1.3: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3f/>. Pridobljeno: 13. 5. 2016.

Slika 1.4: S. Zuffi, *One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d.*, David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 2.1: M. Hollingsworth, *Umetnost v zgodovini človeštva*, DZS, Ljubljana 1993.

Slika 2.2: <http://media-2.web.britannica.com/eb-media/71/125071-004-309BDEED.jpg>. Pridobljeno: 16. 2. 2016.

Slika 2.2a: <http://www.minoanatlantis.com/pix/>. Pridobljeno: 16. 2. 2016

Slika 2.3: <https://classconnection.s3.amazonaws.com/1579/flashcards/684436/jpg/>. Pridobljeno: 16. 2. 2016.

Slika 2.4: <http://www.worldfortravel.com/wp-content/uploads/2012/12/>. Pridobljeno: 16. 2. 2016.

Slika 2.4a: <http://photos.travellerspoint.com/435774/>. Pridobljeno: 16. 2. 2016.

Sliki 3.1 in 3.1a: <https://seeinggodinart.files.wordpress.com/2015/02/>. Pridobljeno: 24. 11. 2017.

Slika 3.2: <https://itsartalicious.files.wordpress.com/2015/04/>. Pridobljeno: 23. 11. 2017.

Sliki 3.3 in 3.3a: <https://seeinggodinart.files.wordpress.com/2015/02/>. Pridobljeno: 24. 11. 2017.

Slika 4.1: H. W. Janson in A. F. Janson, *History of Art*, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 4.1a: <https://arthistoryleavingcert.com/romanesque/>. Pridobljeno: 14. 9. 2017.

Slika 4.1b: H. W. Janson in A. F. Janson, *History of Art*, Thames and Hudson, London 1997.

Slike 4.2, 4.2a in 4.2b: R. Toman (ur.), *The Art of Gothic: architecture, sculpture, painting*. Könemann, Köln 1999.

Slika 4.3: <https://vialucispress.files.wordpress.com/2014/07/>. Pridobljeno: 3. 2. 2016.

Slika 4.4: http://s3.mojalbum.com/5922863_13448025_13448174/. Pridobljeno: 3. 2. 2016.

Slika 4.5: S. Bernik idr., *Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Slika 4.6: <http://www.slovenia.info/si/Cerkve/>. Pridobljeno: 3. 2. 2016.

Slika 4.7: F. Souchal, *Visoki srednji vek, Umetnost v slikah*, DZS, Ljubljana 1968.

Slika 4.8: S. Bernik idr., *Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

Slika 5.1: H. W. Janson in A. F. Janson, *History of Art*, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 5.1a: <http://www.greatbuildings.com/gbc/drawings/>. Pridobljeno: 11. 6. 2013.

Slika 5.2: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/14/>. Pridobljeno: 3. 2. 2016.

Slika 5.3: <http://www.wga.hu/art/m/>. Pridobljeno: 30. 1. 2017.

Slika 5.3a: H. W. Janson in A. F. Janson, *History of Art*, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 5.4: <https://s-media-cache-ak0.pinning.com/736x/9d/4a/ea/9d4aea2d29d794efeb84f11a33d25ec2.jpg>. Pridobljeno: 3. 2. 2016.

Slika 5.5: <http://media-2.web.britannica.com/eb-media/36/121136-004-A2780935.jpg>. Pridobljeno: 3. 2. 2016.

Slika 5.6: H. W. Janson in A. F. Janson, *History of Art*, Thames and Hudson, London 1997.

Slika 5.7: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/60/>. Pridobljeno: 24. 2. 2015.

Slike 6.1, 6.1a in 6.1b: R. Toman (ur.), *The Art of Gothic: architecture, sculpture, painting*. Könemann, Köln 1999.

Slika 6.2: <http://images.guidetrip.com/images/uploads/experiences/6213/>. Pridobljeno: 7. 2. 2017.

Slika 6.2a: <http://etc.usf.edu/clipart/61000/61017/>. Pridobljeno: 30. 1. 2017.

Sliki 7.1 in 7.1a: H. Honour in J. Fleming, *A World History of Art*, Laurence King Publishing, London 1999.

Slika 7.2: S. Zuffi, *One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d.*, David & Charles, Newton Abbot 2004.

Slika 8.1: M. Hollingsworth, *Umetnost v zgodovini človeštva*, DZS, Ljubljana 1993.

Slika 8.2: C. Semenzato, *Svet umetnosti*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1991.

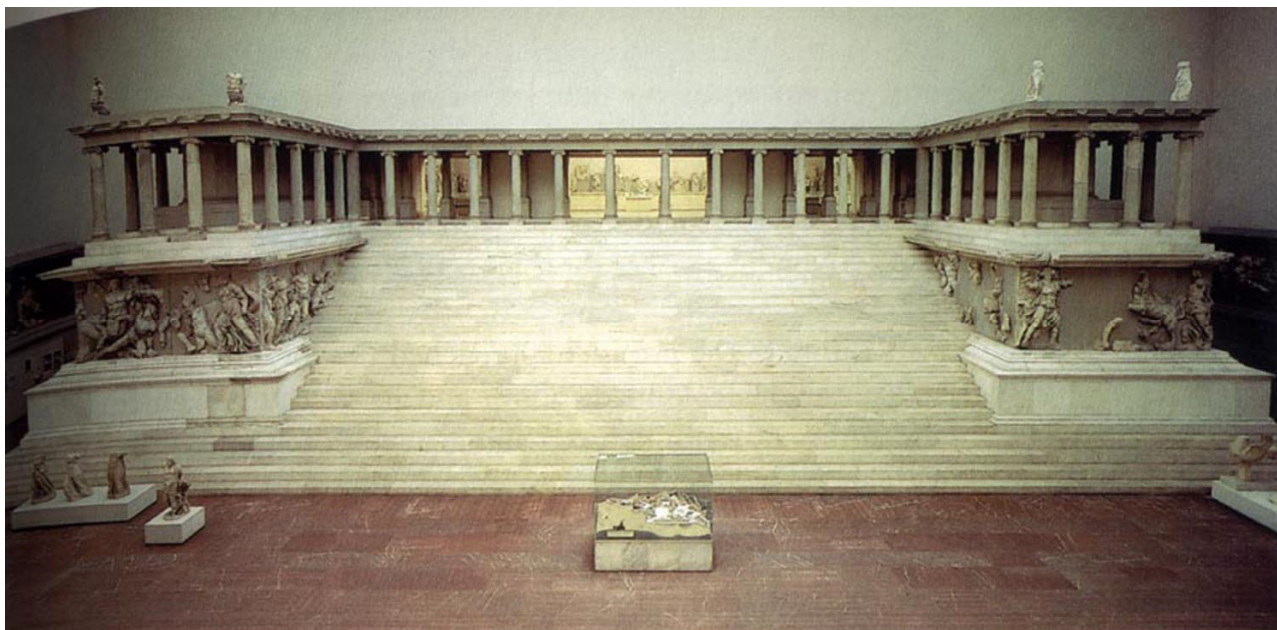

23/36

Prazna stran

Prazna stran

1. naloga: Oltarji od antike do renesanse

Slika 1.1

Slika 1.2

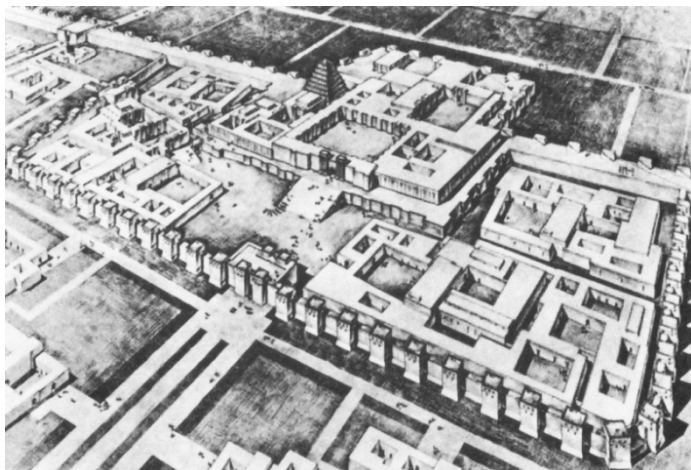
Slika 1.3

Slika 1.4

2. naloga: Profana arhitektura v starem veku

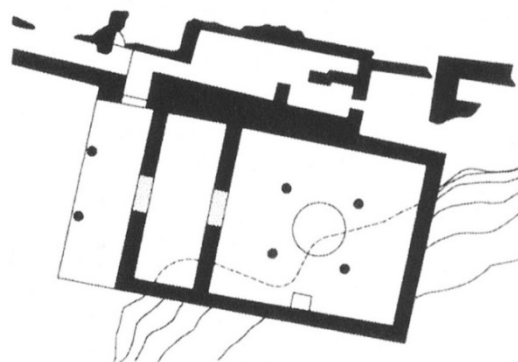
Slika 2.1

Slika 2.2

Slika 2.2a

Slika 2.3

Slika 2.4

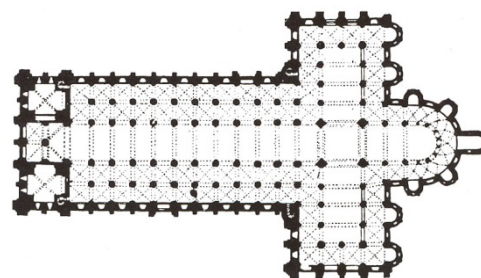
Slika 2.4a

Slika 4.1

Slika 4.1a

Slika 4.1b

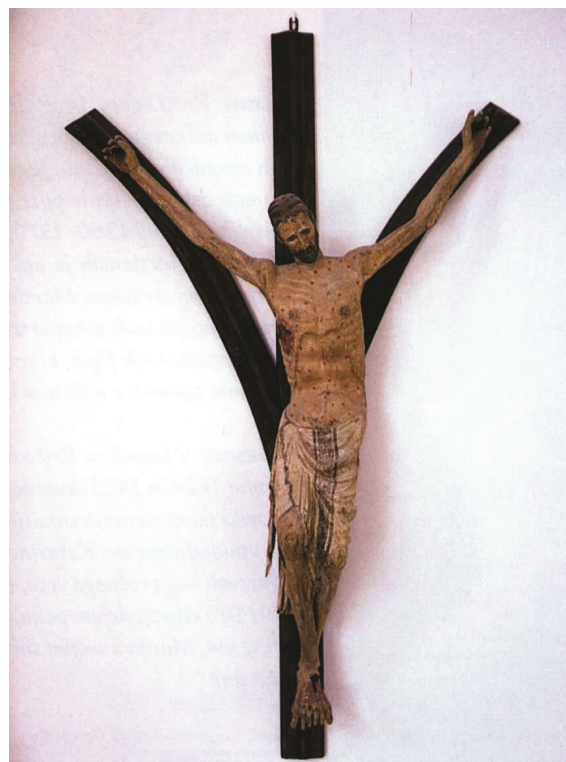
Slika 4.5

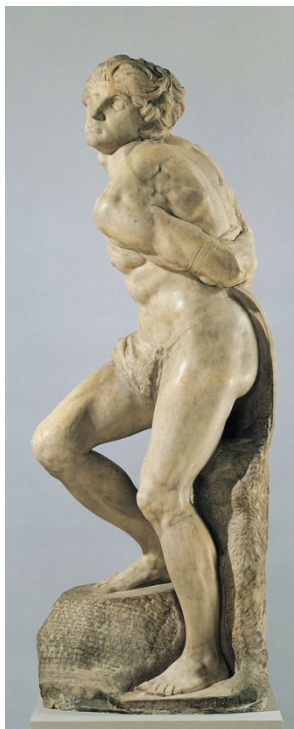
Slika 4.6

Slika 4.7

Slika 4.8

Slika 5.4

Slika 5.5

Slika 5.6

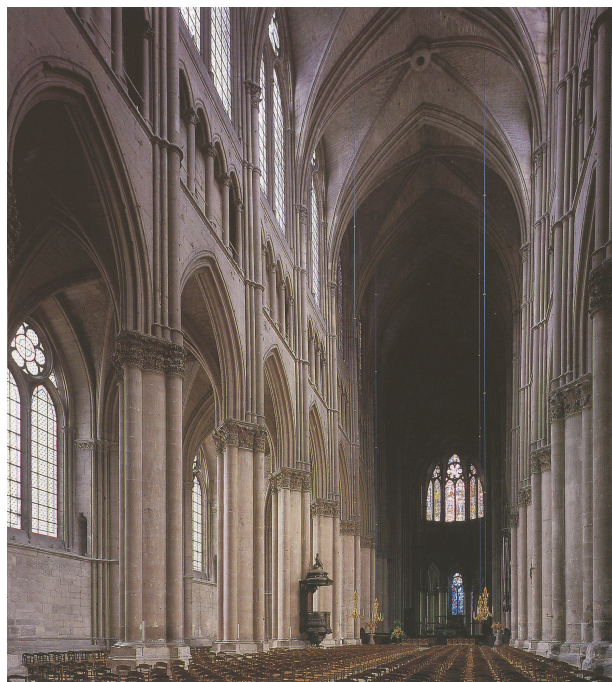
Slika 5.7

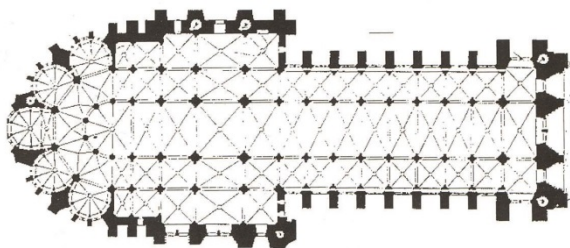
6. naloga

Slika 6.1

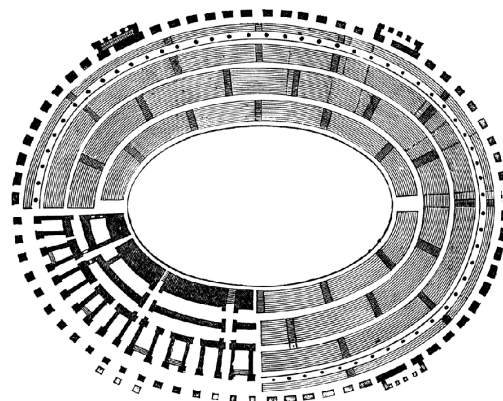
Slika 6.1a

Slika 6.1b

Slika 6.2

Slika 6.2a

M 1 8 1 5 6 1 1 1 3 5

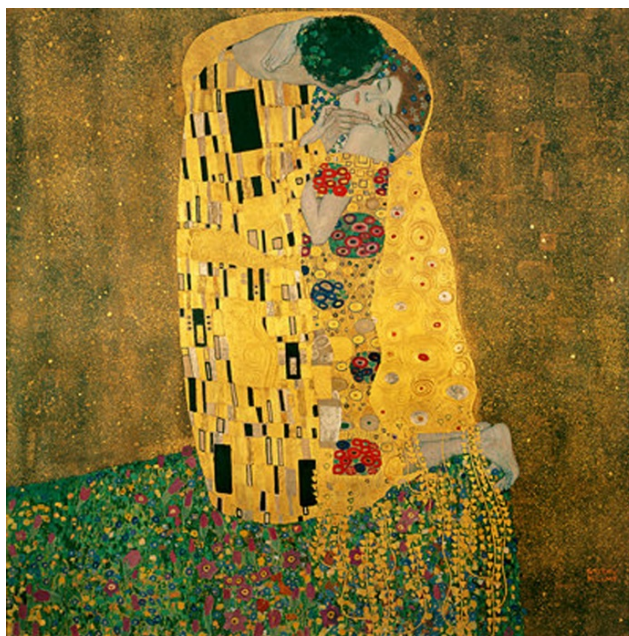
7. naloga

Slika 7.1

Slika 7.1a

Slika 7.2

This is a reproduction of Michelangelo's marble sculpture 'Prometheus Bound'. It depicts the Titan Prometheus, who was punished for stealing fire from the gods. He is shown in a state of intense physical and emotional suffering, his body twisted in pain. An eagle is perched on his back, its talons gripping his flesh. Prometheus's right arm is raised, clutching his head in despair, while his left arm is extended towards the eagle. The sculpture is set against a dark, textured background, which emphasizes the dramatic lighting and the muscular detail of the figures. The entire piece is mounted on a simple, rectangular stone base.

Slika 8.2